

Հանդուժեալի ճարակունքն արգիլելու
մար' Գովագի, Թուղատի, Զայթաւճաի
Քառսկի մէջ

մէջէն ծովու և ցամաքի ճամբով գացող բոլոր ուղեւորներն ու նաւերը մաքրա-
նոցներու մէջ ապահովման հիմնարկներ
գտաւ ինչ որ ալ շարունակաբար պիտի ե-
լաւ իրենց Այս օրոքով յունուար 26ի
հինգշաբթի օրէն (շաբաթէն) պիտի պիտի
գործադրուի մայրաքաղաքէն մեկնողներուն
համար:

Ան Ժողով կողմէն Սինթալէն դէպի ալ
կողմ գտնուած նաւամատոյցներն երբեք
նաւերը Փաղարկի մէջ չինք որ քարանձախ
պիտի սպասեն և Սինթալէն անդին զըն-
ուած տեղերուն համար ալ Սինթալէն մէջ
Մարմարի մօտեցողներն ու Միջինկրկանի
դէպի Սինթալէն հիւսիսային կողմէն երբեք
լինելու թուականը չունի, Այնպէսզայտ
և Միջինկրկանի արևմտեան եզրերուն
համար Քաղաքէն մէջ և Սինթալէն ու Սին-
թալէն Տրիպոլիտի համար ալ Տրիպոլիտի
և Ալիքիլիան Տրիպոլիտի մէջ, Հինգ օրուան
ալիք բաւարարիտի միջոցին փոխական կա-
նոնաց համաձայն պահանջական գործո-
ղութիւնը պիտի կատարուի:

Անտառային և Բուսական կրկնաթիւն-
րով մայրաքաղաքէն մեկնողները թուական
ու Չափաձանի մաքրանոցներուն մէջ չինք
որ քարանձախ պիտի սպասեն, ուր նոյն-
պէս ապահովական գործողութիւնը պիտի
կատարուի:

Միւս մաքրանոցներու մէջ առողջապա-
հական պայտօններուն անդով ըլլալով
Թուական և Չափաձանի մաքրանոցներուն
համար հարկ եղած բովանդակութիւնը
անհետանալով քննարկելով զիրար ան:

Բարձրագոյն Առաւելած ի մտայն բոլոր-
վին անհետանալէն Այս միջոցիս մայրաքա-
ղաքին ու արտաքաղաքէն մէկ քանի տե-
ղերուն մէջ յարկաւ երեսուն հինգով ցան-
ցաւ դէպքեր կը տեսնուին: Գտնութիւն
Առաւելած, առ այժմ խիստ աւելանալով
և ինքնին կերպով կը ճարակի: Առաւել-
ած, ինչ որ օրինակով անոր ճարակման
անհետանալով համար, չնորհիւ վէճ,
Սուլթանի, կայս, կատարութիւնն ա-
ռաւելած պահանջներն ու գիտական ան-
հետանալով ճանք անոնք և անոն կերպով
հոգ ու խնամ կը տանի Այս տեսակ ժա-
մանակի մը մէջ երբ կայս, կատարութիւ-
նը հարկային առողջութիւնը պահպանելու
բարձր նպատակաւ հոգ կը տանի և առողջա-
պահական միջոցներ ձեռք կ'առնու, հարկ
անհետանալով ուր ժողովուրդն ալ տեսնելու
մէջ և դուրսը ըստ այնմ շարժի և ուսու-
նելներուն ու խնայողական համար կատա-
րական յարգէ առողջապահական կանոն-
ները: Այս առիթով կը ծանուցանի ու կը
յանձնարարուի առողջապահական ու գի-
տական հետեւող միջոցները, զորս հարկ
է որ անոն կը գիտանա և ըստ այնմ շարժի:
Անոն անոն անի յարգել առողջա-
պահական կանոնները:
Զգուշանալ յոյճեցող ունէ է պատ-
ճառ:

Երբ մարտին շատ քրտնած է, ցորտն
զգուշանալ:
Անոն տեսակ ուղիղ ըմպելիներ ընա-
լարները:

Ուսուցիչներն անարատ ըլլան: Մայիս
ու ապրիլի կրկնաթիւններ շատ ուշ
և կերպարներ ըստ երկու:

Բոլորքին գտնուած այն պատճառ-
քէն, ուսուցիչներն ու խնայողներն, որ
փորձարարութիւն կը պատճառեն:
Փորձարար փայտանի ամենին աւելի ու-
շարժարձան արժանի պարտական փորձա-
րարութիւն է, որ թէն անհարկոր կը
համարուի, սակայն եթէ սկսիւն ատենը
կարեւորութիւն շարունակող առաջը շա-
տաւ, կրնայ բոլորքին փութելի, ինչ որ
պայտօնացուած է գիտական բարձրութիւն
օրինակներով ու փորձներով: Առաւել
է բոլորքին գտնուած այն ուսուցիչներն
ու խնայողներն, որ փորձարարութիւն
կը պատճառեն և պարզ փորձարարութիւն
մը պատճառեն: Այն պէս է թշուառական կա-
նոնաց համաձայն անոր առաջին անհետ
աշխարհ:

Առողջութեան անուշ խնայողութիւն
առաւել չուր:

Մայրաքաղաքին բնական աղբիւրներու
չուրերը նախանձար համարել Տէրքոսի
չուրերունը չուրերն, ինչ որ չուրերը
բազմաթիւն զոյգ գործողով զոյգ և կամ
հոսանքին ու պայտօնին յետոյ խմի:
Այն հանգիստ չուրերն, որ կրնան
գործածուի, եթէ կերպարներ պատճա-
րութիւն օգտակար են:

Այս միջոցներն զատ իրաւաւորներ
պարտ պահանջներն գտնուած տեղին ա-
ռողջապահական միջոցներ:

Այս միջոցներն տուները, սենեակներն
և մանուկներն ինքնին օրը մէկ քանի ան-
գամ մաքրել նախանձար գործողով: Ա-
պահանջական զոյգերն են հետեւեալները:
Միջոցները սը իրիկուր (հեղ խաղ) և
թարմ բրնձիկը սը իրիկուր (հեղ խաղ):

Առողջ պարտաւորութեան եղանակն է
հարկերն չինք անհարկ տը իրիկուր կամ
հարկերն քանի քրտնած տը իրիկուր
հարկարութեան մաս մը անոն առաւել ճի-
շդութեամբ քանակութիւն մէջ զոյգերն և պար-
տաւորութեան զոյգերն համար:

Անոններն ալ պէտք է եռացող օճա-
քները չուրով լուս և ստեղ անապի տայ:
Փարպէտներն անոն անոն աղբիւր
ները փողոցները չիտիկը ըստով թէ թա-
ղապետական ապակիները պիտի փրցնեն,
այլ զոյգ սնունդներն մէջ պահել և եթէ
կարելի ըլլալ, այլ սնունդներն ներքին
կողմէն թիկնելով պահել և օրը մէկ քանի
անգամ անոր մէջ ապահովական դիւ լի-
ցութեան, Սուլթաններն մէջ գտնուած աղ-
բիւրները թողապետական ապակիներն
մէջ պահել: Երբ գտնուի մը շատ ա-
պահովական զոյգ լիցնի սնունդներն
մէջ:

Երբ ընտանիքին մէջ կանակներն հի-
ւանդութիւն մը տեսնուի, անհարկաւ բը-
ժելալ զոյգ:

Երբեք վէճ, Սուլթաններ, թաղապե-

տական իրաւաւորներ չունանի մէջ ճա-
րար բովանդակի կը գտնուին, որը ընալա-
նաբար պիտի փութան հարկ եղած դա-
մաններն ընել, երբ իրենց զինուած ըլլալ,
ուստի հարկ է որ անոն ոք ըստ այնմ
շարժի:

ԹԵՓԵ-ՊԱՃԵԻ ՈՂԻՐԸ

Կիրակի գիշերուան ոճրապարտութեան
զոհ գացող երիտասարդին Տիգրէսի Սփո-
րձօսի յուշակարարութիւնը տեղի ունե-
ցաւ երէկ առաւօտ ի Քիւրա, Բանդա և
կիցեցողին մէջ, խուռն բազմութիւն: Եր
ներկայութեամբ Բազմաթիւ պատկեր
զրկուած էին: Բազմաթիւ կը հետեւան նա-
կեր Տիգրէսի յանձնակալ Պ. Տէրքոսի
և չորս բարեխմբէն Պ. Մաքարանկա
նոյնպէս հանգուցեալ երիտասարդին դա-
մանները, Թուրքի Քիւրէն անոն
Տիգրէ, Սուլթաններ և ուսուցչական մարմ-
նոյն հետ:

Մարմին փոխադրուեցաւ Տիգրի Յու-
նաց գերեզմանատունը: Կիրակի գիշերու
Սամառն չորս կողմէն եկած հետաքրի մը
համաձայն, Զոյգին հայրը, Պ. Զօն Սփո-
րձօս, տանընդին որ առաջ մայրաքա-
ղաք եկած և անցեալ հինգշաբթի Սամառ
վերադարձած էր: Երկու տարեկան Թա-
ղան մէջ վաճառականութեամբ զբաղել
է, տարի մը ի վեր գործէ քաղաքէն
էր: Ուրիշ մը զաւակներ ունի, երեք աղ-
ջիկ որոնք կը զստաբարակուն Զարիս
վարժարանին մէջ և մանկ մը որ իր ու-
սումը կ'աւան Գործարար մէջ:

Առաւել քան մը նորագոյն մանրա-
մասնակիութեան ոճրապարտութեան պարա-
պայնութեան վրայ:
Սպանուած երիտասարդը կիրակի ա-
ռաւելած անցեալ էր: Կայսերային պիտա-
վաճառ Պ. Հանուարի, Պ. Արմանի
և անոր Անկէլէրի ու իրենա ջոյրերուն
հետ: Զարիս ալ երկու ժամանակ մնացի
են Սրբանոց Բազմէն: Միջոցներն եւս,
Պ. Մաքարանկա, Սփորձօսին չոր քաղ-
կանը, Թաղապետ պարտեցին առեւ հա-
ղապել երիտասարդին, կը հարցունէ ա-
նոր թէ ինչու մեզեղ Քիւրէն չէր գացած:
Տիգրէսի ու պատասխանէ թէ քաղաք ի-
շած էր: Սամառն իրեն զրկուած ծառ
մը մօտէն հանուի համար: Իրիկուան կողմ
գարեջրատուն մը կերկայ Անաթոլիս Հա-
նուար և ուրիշ երկու երիտասարդներու
հետ:

Փիլիք, Թէփէ-Պալէ թաղարին, օր-
եակի մը մէջ էր Հանուար, անոր երկու
ջոյրերուն և երիտասարդ անդիպելի մը
հետ որ մայրաքաղաքին տեսարանին
տուններն մէկուն մէջ պաշտօնեալ է:
Թաղարին մէջ, Մուսթաֆա և Նուրի
անոն երկու երիտասարդներու հետ իրենց
ունեցած միջոցներ ծանօթ է:
Կ. Հերթի պատմութեան նայելով,
ներկայեան ապարտուէն չինք զայս-
կեան առաջ, Մուսթաֆա և Նուրի մեկ-
նեն իր քաղաքին: Երբ երկու օրերը
ներս ու անոն ընկերացող երեք երիտա-
սարդները փախչող կերպի, կը նշանեն
Մուսթաֆան որ մայրին վրայ կեցած,
գործակ իրենց կը նայէ: Անդիպել
երիտասարդը բուռնացի հարուած մը կը
լինէ: Մուսթաֆայի երեսին ու գիտին կը
տապալէ զայն: Այս միջոցին, Անկէլէրի
և իրենա օրերըներն, իրենց երեք հետ
կուսք մը կը նային ու կը հետանան, մինչ
անդիպելի և Սփորձօս իրենց ճամբան կը
շարունակեն հետեւան: Մուսթաֆա, որ
ուրիշ եղած էր, անդիպելին հետեւն կը
վազէ կ'ուսակն գարնելու համար, բայց
անցեղները կը պահան երիտասարդին որ
զգուշանալ և ուս, դէպի իւր շարժում
մը ընելով, խոյս կուսայ զայն: Հար-
ուածն որ իր ուսին պիտի իջնէ և որ
իր հագուստը միայն կը պատէ և մոր-
թի կը ըստի: Մուսթաֆա դէպի կ'ուսակն
փախչող կը փախչի, Սփորձօսն շարժ-
ուելով, և հարուածը անոր վրայ կը դա-
ճուէ: Մուսթաֆա յայտնի է:

Կ. Հերթի պատմութեան նայելով,
ներկայեան ապարտուէն չինք զայս-
կեան առաջ, Մուսթաֆա և Նուրի մեկ-
նեն իր քաղաքին: Երբ երկու օրերը
ներս ու անոն ընկերացող երեք երիտա-
սարդները փախչող կերպի, կը նշանեն
Մուսթաֆան որ մայրին վրայ կեցած,
գործակ իրենց կը նայէ: Անդիպել
երիտասարդը բուռնացի հարուած մը կը
լինէ: Մուսթաֆայի երեսին ու գիտին կը
տապալէ զայն: Այս միջոցին, Անկէլէրի
և իրենա օրերըներն, իրենց երեք հետ
կուսք մը կը նային ու կը հետանան, մինչ
անդիպելի և Սփորձօս իրենց ճամբան կը
շարունակեն հետեւան: Մուսթաֆա, որ
ուրիշ եղած էր, անդիպելին հետեւն կը
վազէ կ'ուսակն գարնելու համար, բայց
անցեղները կը պահան երիտասարդին որ
զգուշանալ և ուս, դէպի իւր շարժում
մը ընելով, խոյս կուսայ զայն: Հար-
ուածն որ իր ուսին պիտի իջնէ և որ
իր հագուստը միայն կը պատէ և մոր-
թի կը ըստի: Մուսթաֆա դէպի կ'ուսակն
փախչող կը փախչի, Սփորձօսն շարժ-
ուելով, և հարուածը անոր վրայ կը դա-
ճուէ: Մուսթաֆա յայտնի է:

Կ. Հերթի պատմութեան նայելով,
ներկայեան ապարտուէն չինք զայս-
կեան առաջ, Մուսթաֆա և Նուրի մեկ-
նեն իր քաղաքին: Երբ երկու օրերը
ներս ու անոն ընկերացող երեք երիտա-
սարդները փախչող կերպի, կը նշանեն
Մուսթաֆան որ մայրին վրայ կեցած,
գործակ իրենց կը նայէ: Անդիպել
երիտասարդը բուռնացի հարուած մը կը
լինէ: Մուսթաֆայի երեսին ու գիտին կը
տապալէ զայն: Այս միջոցին, Անկէլէրի
և իրենա օրերըներն, իրենց երեք հետ
կուսք մը կը նային ու կը հետանան, մինչ
անդիպելի և Սփորձօս իրենց ճամբան կը
շարունակեն հետեւան: Մուսթաֆա, որ
ուրիշ եղած էր, անդիպելին հետեւն կը
վազէ կ'ուսակն գարնելու համար, բայց
անցեղները կը պահան երիտասարդին որ
զգուշանալ և ուս, դէպի իւր շարժում
մը ընելով, խոյս կուսայ զայն: Հար-
ուածն որ իր ուսին պիտի իջնէ և որ
իր հագուստը միայն կը պատէ և մոր-
թի կը ըստի: Մուսթաֆա դէպի կ'ուսակն
փախչող կը փախչի, Սփորձօսն շարժ-
ուելով, և հարուածը անոր վրայ կը դա-
ճուէ: Մուսթաֆա յայտնի է:

Մուսթաֆա ընկերը, Նուրի պէս,
այս միջոցին բոլորքին հետ մնացած էր
ոսրին կայսերն: Երբ փորձուի առաւել
Սփորձօսի երկրորդ տարուցաւ ուր ցոյց
տուին իրեն Սփորձօսի դիմելը ինքը շատ
յուշակալ փորձեր: Մարտապահական հա-
մար կը պատմուի թէ առաջին հարցանք
նայեալն միջոցին յայտարարած էր թէ
զինով ըլլալով՝ ըսած թողած չէր գիտեր:
Մուսթաֆա 26 տարեկան երիտասարդ մը
է, առաջին հարուած վաճառականի մը ու-
ղին Նուրի, Սամառուրի մեծ կայսր-
ածարով մը օրդին է, 15 օրէ ի վեր Կ.
Պալիս եղած, չորս կողմէն յանձնարար-
ուած գործով մը:

Անկէլէրի և իրենա օրերըներն ու ի-
րենց կայսրը երէկ վկայութեան կողմ-
ցան հարցանքին զատաւոր Շեփէրէ պէն
առեցին:

Սպանուած երիտասարդին վրայէն
գտնուած է ժամացոյցն ու շիւթն: Երբ
տեսնուի, փողոցային գնաւոր մը, որմ
չունէր:

Մուսթաֆայի գործածան զինքն է կար-
մը կ'ընէր զանալ մը:

ԲՈՒՆԻՔԻ Ի ԳՈՒՐՈՒՄ. — Ծնուած
21ին, Աստուրի մէջ բոլորեն չինք դէպ
և առաւելու քանակներն մէկ ման:

— Տիւրքալէրի Անկէլէրի գտնուակն
է: Վաճառ Սփորձօսին քաղաքային մէջ
հանդարտ առողջութիւնը գոհացողն է:

ՏՐԱՊԻՏՈՒՆ Օրոտն գաւառակին մէջ
այսօր ըրիմի միակութիւն չպիտի կա-
տարուի, որովհետեւ օրը պայտօնեղով
հանդարտ առողջութեան կը մնալ և ար-
դէն անոր հետեւեալները գործողներն ալ
մէկ քանի անձն են:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ պարտուց թողեալ հասու-
թից վարդապետը մէկ քանի նոր ճիւղերու
պիտի բաժնուի: Եւ այս գրութեան պիտի
գործադրուի երկուսկան տարեգրութեան
սկսեալ:

ԿԻՐԱՅԱՆ նախարարութիւնը ձեռնար-
կած է տարեգրութիւնը պարտաւորութեան:

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԻ երկայնագոյն նա-
խարար վարձակալին և կայս, կատարու-
թեան միջեւ եղած կարգադրութեան հա-
մաձայն, Մարտուսէի յանձնուած շրջե-
նաւոր Բազմաթիւ կողմէն է: Այլ շրջան
նախարար տարուած է մեկ լուսնու և նի-
կուելու համար:

ՀԻՐԵԶԻ. — Երէկ գիշեր, Կայսերային Ա-
րապ Զաւակի թաղին մէջ հրեհ ծագելով
երեք խանութներն այրեցան:

— Երէկ ժամ 10 1/2ին թիւ 455-ը Պետա-
կան խորհրդային անգամ Ռէյտա պէյի ծա-
վեցող բնակարանին խնայողի ծանե-
լովը բռնեցան, սակայն անմիջապէս
վարձելին առաջին առնուցան:

ԵՏԻՐԵԶԻ կը գրեն թէ Արտա և Մա-
րիան գիտնուի յորդած շրջերը կ'առն-
են քաղաքէն: Երբ այսօրուին կ'արեւի
պիտի ըլլալ երկայնագոյն կատարու-
ողութեանն ու թիւթաւարական պայտ-
սակներն Ետիւրին այս գործը գտնուած
ուրիշ կատարութիւն փոխադրել: Մայրա-
քաղաքէն համար ինքնուրու աւելի թիւթա-
տարական պայտօնակներ կան, որը նոյն
միջոցաւ պիտի բերուին:

ՄԱՆԿԻՆՈՒԹԻՒՆ. — Անցեալ շաբաթ օր
Ետիւրի մէջ մարմին վաճառական մը սնուն-
կացի է եօքը հազար ոսկի բացով:

ԻՅՆԵՊՈՒԼԵՆ կը գրեն թէ օգիւր խիստ
ուս կ'ընէր և չեղարար քան տարածա-
նուն վար ինչու: Մուսթաֆա և Նուրի ծա-
ղի:

ԻՋԻՐԻՆ երէկ Պարտ նաւահանգիստը
ժամանեց Ճիւրալուս անուն անգլ. գրաս-
նաւ մը:

ՍՈՑԻԱԼԻ անդիպական գերհիշատառ Պ.
Համարն մայրաքաղաքն եկաւ երէկ:

ԲԵՐԻՆԻ ֆրանսական պահակաւորն,
որ կ'ընէր առաւել ինչուի ծովափորը
գացած էր, Պարտ նաւահանգիստը դա-
ճաւ:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ինտելեկտուալ շարժարարու-
թեան կողմէ Պետիկ գրուած յանձնա-
փողով, որ գաղած էր տեղեւոր քաղաքին
ու նաւահանգիստին առաւելու ընդուն-
ութիւնը կատարուի, նախընթաց օր մայ-
րաքաղաքը գործուի:

ԵԿԻՊՏԱԻ Միւրի ՄԷԼԵՏ Բաթիկ
կայս երէկ իրիկուն մայրաքաղաքն եկաւ
Ետիւրի ընկերութեան Եր-Պալէրէ շրջ-
անում:

ԵՆԵՆԵՐԻՆ ատենին երէկ իր վճիռ
արձակել Սուլթան, իւրեքէ Հուրդ և ԲԷԼ
Թէփիք ատեն անհայտ նկատուի, որ
գիտնուի տեղեւոր ՄԷԼԵՏ ԵՖԷՆԵՐԻ
պատմութեան և իր ընկերով ՄԷԼԵՏ Ե-
ՖԷՆԵՐԻ փրկարարուն գործին համար առ-
քանակները անհայտ: Սուլթան Սուլթան
տապաւորուեցաւ տանընդին տարուած
տեղեւորին աշխատութեան, իսկ Բա-
թիկ Հուրդ և ԲԷԼ Թէփիք մէկ մէկ տա-
րուան ընտարակութեան:

ԲԵՐՍԱԻ ՍՈՒՐԻ
Այս գիշեր, առաջին անգամ ըլլալով,
Սուլթան Ներկայացան կը ժամկէտին նի-
ակարար քաղաքը, Լոյս և Թէփիք օրոք 4
մէքը բարձրութեամբ թիւթապահ առաւ-
ել մը մէջ պիտի կատարեն յուրորդութեան
հետաքրքրարար փորձեր, օրինակի համար
զանազան զարնի, կար կարի, գիւր գիւր,
ընտարակ մէջ անցիլ, ստանուի կա-
տարի, թուր խաղար, 100 հատ դրամ
ծաղիկ մեկին մեկին, ուստի, խմել, ծխել,
չուսն ցատկել, և այլն: Եւ այս անհեղ
միջոցներն մէջ, Օր, Լոյս շուրին տակը
կը մնայ 4 վայրկեան:

ՕՍՄ. ԿԱՅՈՒ. ՊԱՆԲԱ
1890ի 4-րդ Օտմանէ պատմութեան
ունեցողներն կը ծանուցան թէ այն
Թուրքիոյ 10րդ վիճակահանութիւնը
տեղի պիտի ունենայ Օսմ. կայս. Պա-
նան (պարտուց յանձնարար), թիւ 15,
Պաշտօնագր, Պալիս 1/13 փութուր:

Յիւլի պարտաւորութիւն թիւ 10 կար-
նէր մարտ 1/13էն սկսեալ ներկայացու-
իւ են թուականայ պարտութեան հետ
Օսմ. կայս. Պաշտան, երկուսքին, շու-
րեղութիւն և հիւսիսային օրերը կ'ստան
առաջ ժամը 10էն մինչեւ 2.30 յետ միջ-
օրէն:

Քաղաք Թուրքիոյ ինչուի նաւ յի-
սաման կարողները նոյն թուականին
պիտի ներկայացուի են երեքարթի և
ուրիշ օրերը նոյն ժամերուն:

Ներկայացուած կորստներուն և թու-
թիւներն փոխադրեն ընկալարի մը պիտի
արուի իրենց որ հրապարակ հանուի
տան օր ետ ներկայացուի և Օսմ.
կայս. Պաշտան շաղկապի: 2-8

ՀԵՐՊԵՐԻ ՍԵՐԵՆԵՐ
ԿԵՆՏԱՂ ԿԱՍ ԳԱՍՏԱՐԱԳՈ

